

**MINISTRY OF AGRICULTURE
AND RURAL DEVELOPMENT
THE DEPARTMENT OF FISHERIES**
RYB-zb-6-080- 935 /09

Warsaw, 28.12.2009

MARE "Arrivée"	
N°	183
Date:	05 01 2010

Mr. Cesar Deben Alfonso

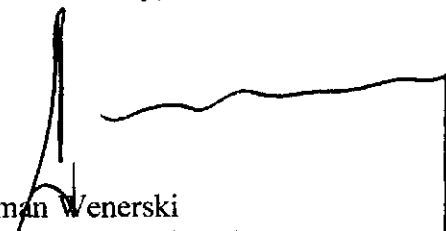
**Head of the Directorate A
Policy Development and Co-operation
DG MARE**

Dear Mr. Alfonso,

Hereby, we submit the Position of the Polish Government to the Green Paper on the reform of the Common Fisheries Policy (COM(2009) 163) in two languages Polish and English, together with information about the internal consultation process.

We believe that our view concerning the future of the Common Fisheries Policy we share with the European Commission and the other Member States, and that our opinions will provide valuable input to the future reform process.

Yours sincerely,

Roman Wenerski
Director of the Fisheries Department.

**Position of the Polish Government on the Green Paper on the Reform of the
Common Fisheries Policy**

OBJECTIVE OF THE DOCUMENT

On 22nd April 2009 the Commission published the Green Paper titled “Reform of the Common Fisheries Policy” which includes an evaluation of the results of the last CFP review conducted by the Commission, proposed changes to the CFP as well as 68 detailed questions concerning, *inter alia*, the basic principles of the CFP, new formulation of the CFP objectives, decentralisation of the decision-making process within the CFP and the sector financing.

The purpose of the Green Paper is to trigger public debate and elicit views on the future of the CFP. The Commission invited the fishing communities and all other stakeholders to participate in the debate on the Green Paper, which had been held mainly among the Member States so far. The comments may be submitted until 31st December 2009.

The Common Fisheries Policy in its present form does not address the challenges regarding such problems as, *inter alia*: overfishing, fleet overcapacity, heavy subsidises for fleet restructuring, low economic resilience of the sector and decline in the volume of fish caught by European fishermen. A profound change in the maritime policy is needed. A whole-scale and fundamental reform of the Common Fisheries Policy (CFP) and remobilisation of the fisheries sector can bring about the dramatic change that is needed to reverse the current negative situation.

The Green Paper on the Reform of the Common Fisheries Policy contains a thorough evaluation of the current CFP and specifies the areas which require changes or improvements.

The document identifies five structural failings of the current CFP such as:

- a problem of fleet overcapacity (the fleets remain far too large for the resources available);
- imprecise policy objectives resulting in insufficient guidance for decisions and implementation;
- functioning of a decision-making system that encourages a short-term focus;
- a framework that does not give sufficient responsibility to the industry;
- lack of political will to ensure compliance and poor compliance by the industry;

and indicates various possible solutions to straighten up the existing failings of the current CFP.

The Green Paper on the Reform of the Common Fisheries Policy underlines the fact that the fishing industry is essential to supplying food to European citizens and supporting livelihoods in European coastal areas. Therefore, ensuring its future is, and must remain, an important policy objective for the European Union. Moreover, fisheries are heavily dependent on access to maritime space and to healthy marine ecosystems. Competition for maritime space is also on the rise as ever larger parts of seas and coasts are dedicated to other uses. Re-thinking the CFP therefore requires us all to take a fresh look at the broader maritime picture as advocated by the Integrated Maritime Policy (IMP) and its environmental pillar, the Marine Strategy Framework Directive.

Awareness of the prime importance of oceans and seas is growing, as is the need to preserve them and exploit them sustainably. Growing concerns about food security in the EU and worldwide make it ever more important to manage and exploit natural resources responsibly without jeopardising their future. Many groups, including consumers, processing and retail sectors increasingly share these concerns, hence it is necessary to guarantee under

the reformed CFP that fisheries products originate from well-managed and sustainable fisheries.

European fishing activities must be clearly based on economically rational principles. Fleets must improve their economic resilience and adapt to changes in the environment and markets.

The EU Treaties establish fisheries management as one of the exclusive competences of the Community. The Member States of the European Union share the marine ecosystems on which our fisheries depend. The activity of one fleet therefore has a direct effect on the future fishing opportunities of others exploiting the same fish stocks and the same ecosystem. Trade in fisheries products is also heavily integrated.

The CFP reform is intended as a reaction to the current problems and concerns as regards the EU fisheries. Whereas the Green Paper aims to stimulate a debate on the reform to provide the Commission with feedback and guide its work.

After the public debate on the Green Paper is closed and summed up at the beginning of 2010, it is planned to prepare an impact assessment of the future reform. The next step towards the reform will consist in preparation of an initial proposal at the beginning of 2011. The reformed CFP should be finally approved in the second half of 2011 so that it may enter into force at the beginning of 2012.

POSITION OF THE GOVERNMENT

The Government of the Republic of Poland expresses its overall support for the proposal GREEN PAPER: The Reform of the Common Fisheries Policy, and welcomes the initiated CFP reform process with hope that the reform will bring about a fundamental change in the current ineffective European fisheries policy.

Addressing the deep-rooted problem of fleet overcapacity

- Should capacity be limited through legislation? If so, how?
- Is the solution a one-off scrapping fund?
- Could transferable rights (individual or collective) be used more to support capacity reduction for large-scale fleets and, if so, how could this transition be brought about? Which safeguard clauses should be introduced if such a system is to be implemented? Could other measures be put in place to the same effect?
- Should this choice be left entirely to Member States or is there a need for common standards at the level of marine regions or at EU level?

Similarly to the European Commission the Government of the Republic of Poland is of the opinion that capacity is the fundamental problem of the CFP. It should be possible to impose limitations on capacity through national legislation or appropriate market mechanisms, such as the individual transferable quotas (ITQ). As the experiences of other countries show, this system should contribute to enhancing of the economic efficiency of the sector and to the compliance with the legislation through the possibility of transfer of the rights to fishing and an increased possibility of long-term fishing planning. Coastal fisheries, which require special protection, should be excluded from this process. Furthermore, it is crucial to introduce appropriate control mechanisms and limitations that will prevent large

enterprises from cumulating an excessive amount of ITQ units. When putting into place the ITQ system the transparency requirement applicable to allocation procedures at the national level should also be ensured.

At the same time, it should also be underlined that under the European Fisheries Fund there currently exist tools that allow the Member States to solve, or at least alleviate, the problem of overcapacity. A one-off scrapping fund could be an effective solution resulting in capacity reduction. National experience suggests that scrapping premiums allow to achieve a considerable progress in adapting the fleet size to the availability and dynamics of the resources.

The Government of the Republic of Poland believes that the policy options should tend to ensure greater resilience and competitiveness of the sector as a result of the EU fleet diversification and processing technologies development.

Besides, in order to reduce the excess capacity the optimum capacity should be determined. To this end, it is necessary to work towards a more precise population dynamics and stock assessment for which sufficient funds should be secured to collect and process faster the fisheries data so that stock assessment is carried out on a continuous basis and reflects the current situation.

The Member States should be given more freedom as regards decision making on the process of scrapping and developing the fleet segments which will be able to face the new challenges in the future. It is the question of providing political, legal and economic opportunities for the Member States to use their experience in the area of fisheries and technical and technological knowledge in the sea basins where this will not do any harm to the fisheries within the EU.

Encouraging the industry to take more responsibility in implementing the CFP, decentralisation of the decision-making process

- How can more responsibility be given to the industry so that it has greater flexibility while still contributing to the objectives of the CFP?
- How could the catching sector be best structured to take responsibility for self-management? Should the POs be turned into bodies through which the industry takes on management responsibilities? How could the representativeness of POs be ensured?
- When giving more responsibility to the industry, how can we implement the principles of better management and proportionality while at the same time contributing to the competitiveness of the sector?
- Do you think decentralised decisions on technical matters would be a good idea? What would be the best option to decentralise the adoption of technical or implementing decisions? Would it be possible to devolve implementing decisions to national or regional authorities within Community legislation on principles? What are the risks implied for the control and enforcement of the policy and how could they be remedied?
- How could the advisory role of stakeholders be enhanced in relation to decision-making? How would ACFA and the RACs adapt to a regionalised approach?

The Government of the Republic of Poland subscribes to the decentralisation and increased regionalisation of the decision-making process, as well as to a broader inclusion of the stakeholders in the process. This should be conducive to a deeper involvement of the fishermen in the elaboration of specific regulations thereby increasing mutual trust of fishing communities and fisheries management institutions. It should be stressed that the management method depends on the fisheries characteristics, therefore, a rational regionalisation is needed. Also, the management methods for the coastal fisheries and high sea fisheries should differ. In this context Poland supports broadening of the particular Regional Advisory Councils – RACs competences and devolving of a larger portion of implementing decisions to the regional level. ICES could directly advise RACs on the TACs setting and provide various decision-making scenarios. RAC could discuss such advice with the fisheries administration and prepare a proposal for the Council in the form of regional advice. The fishermen have significant knowledge of marine resources and this knowledge should be used. RAC could effectively perform actions such as an increased selectivity or elimination of discards. The role of each RAC should be adapted to individual characteristics of a particular sea region.

At the same time, it is crucial to ensure homogenous implementation of the CFP principles by all the Member States (*level-playing field*). The key factor for a successful implementation of this concept will consist in the parameters of the decision-making system, especially the relation between local bodies and the current decision-making bodies in Brussels, such as with the committee procedure. A platform should be created that would allow RAC and fisheries administration of the Member States in a given region to agree their position before it is submitted to the European Commission. Such a procedure would improve the decision-making process transparency and responsibility of the industry for the implementation of the decisions. It is necessary to strengthen the role of the Producer Organisations which should be able to manage the quota uptake of their members, however, they should not be entrusted with management of the resources in a broader (national) context at the current stage.

Focusing the objectives of the policy

- How can the objectives regarding ecological, economic and social sustainability be defined in a clear, prioritised manner which gives guidance in the short term and ensures the long-term sustainability and viability of fisheries?
- How can indicators and targets for implementation be defined to provide proper guidance for decision making and accountability? How should timeframes be identified for achieving targets?

In the opinion of the Government of the Republic of Poland the current CFP objectives are very much generalized. They need more precise formulation. The fundamental objectives of the CFP should focus on the ecological objectives (to provide healthy and renewable fish stocks) and should have priority over all other objectives, such as the socio-economic ones. In principle, the ecological objectives should constitute a basis for the socio-economic targets. The ecological objectives should comply with the those specified in the Marine Strategy Framework Directive, which define the Good Environmental Status for the marine ecosystem. The primary ecological objective of the reform should consist in restoration of the marine resources and their sustainable exploitation, but with a stronger

focus on the multi-annual perspective. The multi-annual approach is advantageous both from economic and biological points of view as it guarantees greater certainty of the scientific advice and brighter macroeconomic perspectives for the sector. In the long run an impression of conflict between the socio-economic and bio-ecological objectives of the CFP is also fading.

Due to the dependence of socio-economic objectives on the ecological objectives implementation, the timeframe for achieving the latter should be the shortest.

Relative stability and access to coastal fisheries

- How could relative stability be shaped to better contribute to the objectives of the CFP? Should it be dismantled or if not should it become more flexible? If so, how? How could such alternatives be set up?

The Government of the Republic of Poland believes that the relative stability principle associated with the historical rights and regulating the distribution of fishing opportunities among Member States has to be maintained. The Member States should also be allowed to freely establish the rules governing the access to the allocated resources.

Structural policy and public financial support

- What should be the top priorities for future public financial support and why? What changes can the sector not manage to bring about on its own and therefore require public financial support?
- How can we change the focus of EU financial resources to promote innovation and adaptation to new policies and circumstances? Does any new policy area require funding? Should public financial support be focused on specific transitions such as eliminating discards in the fishing industry?
- Should public financial support apply equally to all sectors (small and large scale)? Should the European Fisheries Fund continue to distinguish between convergence and non-convergence regions?

As regards structural policy and public financial support the Government of the Republic of Poland is of the opinion that public financial support of fishing fleets, such as investment on the vessels or modernisation, does not have to translate into an increased capacity. Though Poland has a large number of vessels they are worn, old, and require investments, in particular as far as diversification of fishing opportunities is concerned. Since Poland's accession to the EU in 2004 the Polish fleet has been significantly reduced with the use of public financial support (approx. 40% of the fleet), and will still be reduced. However, it should be underlined that the operational vessels require financial support. In particular, this concerns improvement of the quality of delivered raw materials. The investment may be realised only with a substantial contribution of the public financial support from the

Community, yet always with compliance with the CFP objectives. Therefore, the Government of the Republic of Poland believes that the support for fleet investments aimed at improving its operating condition should be maintained in order to allow fishing activities which will be more friendly for the living resources. Moreover, public financial support for specific transitional measures, such as elimination of discards, is undoubtedly crucial for the proper and effective implementation of the CFP reform objectives.

The Government of the Republic of Poland believes that the division into convergence and non-convergence regions should be sustained. Lack of such a differentiation would be disadvantageous not only for the majority of new Member States which have joined the Community after the 2002 CFP reform, but also for some of the old Member States within specific regions. Maintaining such a division may and should be accompanied by broadening of the decision-making competences of the Member States as far as adjustment of their fleets to regional conditions and specific structural needs is concerned. The very concept of abandoning the regional approach based on convergence criteria, without providing an alternative guaranteeing equal treatment of Member States, constitutes a serious threat for cohesion and homogeneity of the CFP. At the same time, public financial support should apply equally to such disparate fisheries sectors as small and large scale fisheries. It is necessary to develop more detailed rules of applying financial support given the diversified nature of particular types of fisheries.

As for the top priorities of the future public financial support, the Government of the Republic of Poland is of the opinion that public financial support should apply to entities closely connected to the fisheries sector so that unfavourable structural changes accompanying fleet reduction can be avoided. It is important not only to support the diversification of employment in the fisheries sector within axis 4, but also to maintain the fisheries sector in order to secure its role in providing traditional occupation in communities depending on it.

Trade and markets – from catch to consumer

- How could market mechanisms be used to encourage the development of fisheries that are market efficient as well as sustainably exploited?
- How can the future CFP best support initiatives for certification and labelling?
- How can traceability and transparency in the production chain be best supported?
- How could the EU promote that fisheries products come from sustainably managed fisheries, providing a level playing field for all?
- How can the POs better work to match production with market needs? Which new market based policy instruments could be implemented through POs? How can fishermen improve their position towards processing and distribution?
- What is the role of trade policy in balancing the interests of producers, consumers and our relations with exporting countries?

It is important to strengthen the role that Producer Organisations play in the “from catch to consumer” activities in order to better satisfy the consumers’ expectations, to obtain higher quality fish products and, in consequence, to improve the cost-effectiveness of the sector. Full traceability of the material to be used in production is crucial. If a producer does not provide information on traceability, he should be recorded. As for quality checks and

traceability of a product the existing structures such as the Agricultural and Food Quality Inspection (IJHARS) or Veterinary Inspection in Poland should be involved. The fishermen should be encouraged to promote on their own the regulation of the market through Producer Organisations.

The CFP reform should also consider the consumers of fish and fish products, as well as increasing of the role of promotion to encourage fish consumption and ensure food safety.

Making the most of our fisheries

- How can long-term management plans for all European fisheries be developed under the future CFP? Should the future CFP move from management plans for stocks to fisheries management plans?
- What should the main management system be for Community fisheries and to which fisheries should it apply? Catch limitations? Fishing effort management? A combination of the two? Are there any other options?
- What measures should be taken to further eliminate discards in EU fisheries? Could management through transferable quotas be useful in this regard?

The Government of the Republic of Poland considers that the present TAC (Total Allowable Catch) limitations should be maintained with gradual transition to TAC determined in the multi-annual perspective. At the present, fishing effort management should not be introduced. What may be helpful in management is the implementation of the System of Individual Transferable Quotas along with the rules governing its operation described in detail at the level of Member States and under their own independent decisions. Furthermore, a useful method of limiting catch, for example in spawning grounds or broodstock areas, and of protecting particular fish stocks could consist in introducing permanent or temporary real time closures and temporary catch limitations.

The use of selective tools and appropriate spatial and temporal limitations contributes to discards elimination. The Government of the Republic of Poland supports the introduction of the prohibition on discarding species that can legally be landed in the port (the so-called high-grading), yet the total elimination of discards should be introduced gradually and requires technical discussions. In this context it is important to seek to determine the mortality of fish escaping from selective fishing gear.

The external dimension

- How can the EU cooperate with its partners to make RFMOs more effective?
- How can objectives such as investment promotion (creation of joint-ventures, transfer of know-how and technologies, investments and capacity management for the fishing industry ...), creation of jobs (on vessels, in ports, in the processing industry) or promoting good maritime governance be pursued in the framework of future international fisheries agreements?
- Should the integration of European fishing fleets and interests in third countries be actively pursued as an objective of the external dimension of the CFP with a view, in particular, to support the development of the concerned partner

countries?

In the context of external dimension the Government of the Republic of Poland believes that it is necessary to enhance the competitiveness of fish products originating from the Community regions against products from the third countries. Moreover, it is crucial to use foreign trade and other forms of cooperation with the third countries to ensure compliance with international rules of sustainable and responsible fisheries. Products originating from the third countries should meet the same high standards, such as compliance with the rules of sustainable fish stocks management and legal catch, as the Community products. Further co-funding under partnership agreements and within RFMOs is essential, if economic conditions of fisheries operations for Member State fleets outside Community waters are to be ensured.

It is important to continue EU fishing under agreements concluded with the third countries, as they ensure an important source of food supply for both the European and developing countries markets. Intensified support should be targeted at the countries which are parties to the agreements and are involved in actions promoting sustainable fisheries and carry out specific investments in this respect. The negotiation process should concern the know-how available in the sector, and the actions by the European Commission during the negotiation of agreements with third countries should be based on the mandate agreed on each occasion between the Commission and the Member States.

Furthermore, the CFP should include measures that will allow for exercising the currently unused historical rights of Member States, including Poland, for example through flexibility as regards registering vessels in the segment outside North Atlantic.

Integrating the Common Fisheries Policy in the broader maritime policy context

- In which areas does the fishing industry interact closely with other sectors? Where specifically is integration within the IMP (Integrated Maritime Policy) required?
- How can the future CFP contribute to the continued access of fisheries, including both fishing fleets and aquaculture, to marine space, within an integrated spatial planning framework?
- How can the future CFP best ensure consistency with the Marine Strategy Framework Directive and its implementation?

The Government of the Republic of Poland believes that the Green Paper does not sufficiently emphasize integration of the future Common Fisheries Policy reform with other maritime policies and with the objectives of the Directive 2008/96/EC of the European Parliament and of the Council of 17th June 2008 establishing a framework for community action in the field of marine environmental policy (Marine Strategy Framework Directive). It is necessary to ensure compliance of the CFP reform objectives with those of the Marine Strategy Framework Directive so that the planned reform does not limit the possibility of achieving Good Environmental Status before 2020 in accordance with the directive in

question. The CFP should promote sustainable management of marine resources and continuous decrease of the adverse impact of fisheries on the marine ecosystems through reduction of the impact on the environmentally valuable marine habitats and by-catches of endangered species.

Moreover, in the opinion of the Government of the Republic of Poland the future CFP should also address the necessity to maintain permanent access to the best fisheries and to provide aquaculture with access to the maritime space. Therefore, under the CFP reform the fisheries sector should be incorporated in the arrangements and activities promoting future maritime spatial planning under the EU's Integrated Maritime Policy (IMP), especially in its part concerning the integrated spatial planning framework. The integration of the CFP with the IMP is also indispensable as regards matters related to the improvement of life quality in the coastal areas, maritime tourism development, improvement of the attractiveness of coastal areas as a living and working place.

For the Baltic Sea region the CFP should refer to the EU Strategy for the Baltic Sea Region. The Strategy for the Baltic Sea Region should be a good example of closer regional cooperation in the EU maritime areas. The improvement of cooperation in the region should also include such issues as maritime environment protection or fisheries. This strategy should be open. Although the geographical scope of the strategy is limited to the EU Member States with access to the Baltic Sea, it will be an important reference point for other EU macroregions, due to the fact that it is to be a forerunner of similar strategies.

Developing a culture of compliance

- How can data collection systems be improved in the short and medium term to ensure coherent information for enforcement purposes?
- Which enforcement mechanisms would in your view best ensure a high level of compliance: centralised ones (e.g. direct Commission action, national or cross-national controls) or decentralised ones?
- Would you support creating a link between effective compliance with control responsibilities and access to Community funding?

The Government of the Republic of Poland is of the opinion that the measure introduced under the draft Council Regulation establishing a Community control system for ensuring compliance with the rules of the Common Fisheries Policy agreed in October 2009 is a response to the problems in the area of fisheries control and, at the same time, presents considerable challenges to the Member States. Thus, the focus should be on the effective implementation of the newly adopted regulations, and the decision on possible introduction of further changes should be based on the evaluation of the implementation outcomes.

A differentiated fishing regime to protect small-scale coastal fleets?

- How can overall fleet capacity be adapted while addressing the social concerns faced by coastal communities taking into account the particular situation of small- and medium-sized enterprises in this sector?
- How could a differentiated regime work in practice?

- How should small-scale fisheries be defined in terms of their links to coastal communities?

The position of the Government of the Republic of Poland is that coastal fisheries should be managed at the regional level with region-specific characteristics and natural conditions taken into account. Coastal fisheries should be subject to special protection as sustainable fisheries strictly connected with the longstanding fishing tradition and coastal communities. In the Baltic Sea region coastal fisheries should include vessels up to eight meters long put to the sea for not longer than 24 hours. Coastal fisheries should be granted a separate part of the national quota, *i.e.*, the so-called shared quota, to be used for the purpose of the coastal vessels only.

The knowledge base for the policy

- How can conditions be put in place to produce high-quality scientific research regarding fisheries in the future, including in regions where it is currently lacking? How can we best ensure that research programmes are well coordinated within the EU? How can we ensure that the resources are available and that young researchers are educated in this area?
- How can the resources available best be secured and utilised to provide relevant and timely advice?
- How can we better promote stakeholder involvement in research projects, and incorporate stakeholder knowledge in research-based advice?

The Government of the Republic of Poland believes that it is necessary to ensure appropriate resources for targeted scientific research serving the CFP interest. Multi-annual Fisheries Data Collection Programmes are of essential importance and should be continued. This is, however, standard research. Therefore, it is crucial to develop a coordinated scientific research programme relevant for particular regions. They should correspond to specified CFP objectives in a given region and be funded or co-funded by the European Commission. Coordination of research should be ensured at the level of scientific institutes managements. It also seems purposeful to create a system for young scientists exchange to continue their education, but also to improve regional cooperation.

Aquaculture

- What role should aquaculture have in the future CFP: should it be integrated as a fundamental pillar of the CFP, with specific objectives and instruments, or should it be left for Member States to develop on a national basis? What instruments are necessary to integrate aquaculture into the CFP?

The Government of the Republic of Poland is vitally interested in sustainable development of aquaculture as it is an economic sector of great potential, which gains in importance. The sector also constitutes an alternative for the fisheries sector as a source of many valuable species of fish in terms of quality, taste and health properties. Due to the

diversification of aquaculture, its development should be left to the Member States to manage, yet with an appropriate Community support. It is important to link the objectives and instruments of the CFP with the objectives of the strategy concerning the development of aquaculture.

The Government of the Republic of Poland expects that the possibilities of funding from European funds will be more extensive in the budgetary framework for the years 2014-2020. Apart from innovation projects and scientific research the increased support should also cover the traditional, environment friendly forms of aquaculture and stimulate interest of young entrepreneurs and fishermen in this sector.

POSITION OF THE SOCIAL PARTNERS

On 4th May 2009, shortly after the European Commission published the Green Paper on the Reform of the Common Fisheries Policy, the Polish version of this document was distributed among the social partners who were requested to present their opinions and their position regarding the said document.

On 21st May 2009, an internal meeting of the fisheries administration devoted to the Polish priorities in connection with the future reform of the Common Fisheries Policy and to the planning of consultation process on the Green Paper regarding the CFP reform involving the fishing community was held at the Ministry of Agriculture and Rural Development.

As a result, on 7th July 2009 the first consultation meeting devoted to the planned reform was held with the fishing community in the Sea Fisheries Institute in Gdynia. The meeting was mainly dedicated to the decision-making process and adjustment of the capacity to the resources through the implementation of the System of Individual Transferable Quotas (ITQ). Nearly 40 representatives of the fisheries organisations, processing industry organisations, scientists, non-governmental organisations and fisheries administration participated in the meeting. The initial priorities of the fisheries administration relating to the main issues treated in the planned CFP reform were also presented at the meeting.

On 3rd September 2009, in the Sea Fisheries Institute, the next meeting with the fishing community was devoted to all the issues referred to in the planned CFP reform that were regarded as the most important from the Polish point of view, such as fishing effort, ITQ-based resources management, next financial framework, decentralisation of the decision-making process, reduction of discards or the external dimension.

Apart from opinions and suggestions gathered during both consultation meetings, we received a written opinion on the Green Paper from the following institutions and organisations:

- Sea Fishermen Association – Producer Organisation;
- Polish Fishermen Association;
- Maritime Office in Gdynia;
- Regional Sea Fisheries Inspectorate in Słupsk;
- Regional Sea Fisheries Inspectorate in Szczecin;
- Inland Fisheries Institute;
- Sea Fisheries Institute;
- Maritime University of Szczecin;
- Greenpeace Organisation;

- North Atlantic Producers Organization.

CONCLUSIONS

The document precisely evaluates the form, objectives and outcomes of the current CFP and indicates their strong imperfections.

The document also correctly indicates the reasons behind the failure of the 2002 CFP reform and reviews the possibilities of solving the unfavourable situation of fisheries in Europe.

However, when reading of the thorough discussion of the abovementioned key elements explicit solutions may hardly be found. The questions and alternative proposals require further discussion based on factual data from scientific research and economic simulations. Otherwise the Community takes the risk of passing another version of reform that will not provide solutions to the problems faced by the European fisheries.

**Stanowisko Rządu Polskiego do Zielonej Księgi ws.
reformy Wspólnej Polityki Rybackiej.**

CEL DOKUMENTU

W dniu 22 kwietnia 2009 r. Komisja przedstawiła Zieloną Księgę „*Reforma wspólnej polityki rybackiej*”, która zawiera ocenę wyników ostatniego przeglądu WPRyb ze strony Komisji Europejskiej, propozycje zmian w WPRyb, a także 68 szczegółowych pytań dotyczących m.in. podstawowych zasad WPRyb, nowego sformułowania celów WPRyb i decentralizacji procesu decyzyjnego w ramach WPRyb, a także finansowania sektora.

Celem Zielonej Księgi jest zainicjowanie debaty społecznej oraz zebranie opinii na temat przyszłości WPRyb. W ramach Zielonej Księgi Komisja Europejska zaprosiła do dyskusji prowadzonej dotychczas głównie w gronie państw członkowskich również środowisko rybackie i wszystkie pozostałe zainteresowane strony. Opinie mogą być przekazywane do dnia 31 grudnia 2009 r.

Wspólna Polityka Rybacka w obecnej formie nie odpowiada na wyzwania związane m.in. z występowaniem takich problemów, jak: przełowienie, nadmierna zdolność połowowa floty, ogromne dotacje na restrukturyzację floty, niski stopień elastyczności gospodarczych sektora oraz spadek ilości ryb łowionych przez europejskich rybaków. Niezbędna jest gruntowna przemiana polityki morskiej. Całościowa i zasadnicza reforma wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) oraz ponowna mobilizacja sektora rybołówstwa mogą w rezultacie spowodować zasadnicze zmiany, które są konieczne, aby odwrócić bieżące negatywne tendencje.

Zielona Księga ws. reformy Wspólnej Polityki Rybackiej w sposób rzetelny dokonuje oceny dotychczasowej WPRyb oraz określa obszary wymagające zmiany lub poprawy.

Dokument identyfikuje pięć strukturalnych wad dotychczasowej polityki Rybołówstwa takich jak:

- Problem nadmiernej zdolności połowowej floty (floty są zbyt duże w stosunku do dostępnych zasobów);
- Nieprecyzyjne określone cele polityki, których skutkiem są niedostatecznie ukierunkowane decyzje i proces wdrażania;
- Funkcjonowanie systemu decyzyjnego sprzyjającego krótkoterminowej perspektywie;
- Ramy polityki, które nie nakładają się w wystarczającym stopniu odpowiedzialności na sektor;
- Brak woli politycznej, aby zapewnić przestrzeganie przepisów, a przy tym rzadkie ich przestrzeganie przez sektor.

oraz wskazuje na różne możliwe rozwiązania istniejących wad obecnej polityki rybołówstwa.

Zielona Księga ws. reformy Wspólnej Polityki Rybackiej podkreśla, że sektor rybołówstwa ma podstawowe znaczenie jako źródło żywności dla obywateli Europy oraz jako źródło dochodów w europejskich strefach przybrzeżnych. Zatem zagwarantowanie jego przyszłości jest i musi pozostać ważnym celem politycznym Unii Europejskiej. Ponadto, rybołówstwo w ogromnym stopniu jest uzależnione od dostępu do przestrzeni morskiej i zdrowych ekosystemów morskich. Wzrasta również konkurencja w zakresie dostępu do przestrzeni morskiej, z uwagi na coraz większe wykorzystywanie mórz i wybrzeży przez różnych użytkowników. Zmiana sposobu myślenia o WPRyb wymaga nowego spojrzenia na nią w szerszym kontekście, do czego zmierza zintegrowana polityka morska (*Integrated Maritime Policy – IMP*), dla której podstawę w zakresie ochrony środowiska stanowi ramowa dyrektywa w sprawie strategii morskiej.

Wraz ze wzrostem świadomości na temat pierwszorzędного znaczenia mórz i oceanów rośnie potrzeba ich ochrony i eksploatacji w sposób zrównoważony. Rosnące obawy o bezpieczeństwo zaopatrzenia w żywność w UE i na świecie sprawiają, że coraz ważniejsze jest odpowiedzialne zarządzanie zasobami naturalnymi i ich eksploatacja w taki sposób, by zapewnić korzystanie z nich w przyszłości. Wiele środowisk, w tym konsumenci, sektory przetwórstwa i handlu detalicznego coraz częściej podzielają powyższe obawy, stąd konieczne jest zapewnienie w ramach zreformowanej WPRyB, by produkty rybne zostały pozyskane w wyniku dobrze zarządzanych, zrównoważonych połowów.

Działalność połowowa w Europie niewątpliwie musi opierać się na racjonalnych zasadach gospodarczych. Floty rybackie muszą stać się bardziej elastyczne w sensie gospodarczym oraz przystosować do zmian, jakie nastąpiły w środowisku naturalnym oraz na rynkach.

Zgodnie z Traktatami UE zarządzanie rybołówstwem jest jedną z tych dziedzin, które leżą w wyłącznych kompetencjach Wspólnoty. Państwa Unii Europejskiej wspólnie korzystają z ekosystemów morskich, od których zależy nasz sektor rybołówstwa. Działalność jednej floty wywiera zatem bezpośredni wpływ na przyszłe możliwości połowowe innych flot eksploatujących te same stada ryb i te same ekosystemy. Również handel produktami rybołówstwa jest wysoce zintegrowany.

Reforma WPRyB ma stanowić odpowiedź na obecne problemy i obawy związane z unijnym rybołówstwem. Natomiast założeniem Zielonej Księgi jest zainicjowanie dyskusji na temat reform, w wyniku których Komisja otrzyma informacje zwrotne i wskazówki dotyczące prowadzonych przez nią prac.

Po zakończeniu debaty publicznej nad Zieloną Księgą i jej podsumowaniu na początku 2010 r., Planuje się przygotowanie oceny oddziaływania projektowanej reformy. Kolejnym krokiem ku reformie WPRyB będzie przygotowanie wstępnej propozycji na początku 2011 r. Finalne zatwierdzenie zreformowanej WPRyB powinno odbyć się w drugiej połowie 2011 r., tak aby weszła ona w życie na początku 2012 r.

STANOWISKO RZĄDU

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej wyraża ogólne poparcie dla wniosku ZIELONA KSIĘGA: Reforma wspólnej polityki rybołówstwa i z zadowoleniem przyjmuje rozpoczęty proces reformy WPRyB mając nadzieję, że reforma ta będzie stanowić gruntowną przemianę dotychczasowej nieefektywnej europejskiej polityki rybackiej.

Rozwiązywanie głęboko zakorzonego problemu nadmiernej zdolności połowowej floty

- Czy zdolność połowowa powinna być ograniczana za pomocą przepisów prawnych? Jeśli tak, to w jaki sposób?
- Czy odpowiednim rozwiązaniem może być fundusz jednorazowych premii za złomowanie?
- Czy można w większym stopniu wykorzystać przekazywalne prawa (indywidualne lub grupowe) w celu wspierania procesu ograniczania zdolności połowowej dużych flot, a jeśli tak, to jak można by dokonać takiej zmiany? Jakiego rodzaju klauzule ochronne należałoby wprowadzić, gdyby ten system miał zostać wdrożony? Czy można zastosować inne środki, które miałyby taki

sam skutek?

- Czy decyzje w tych sprawach powinny podejmować państwa członkowskie, czy też konieczne są wspólne normy obejmujące poszczególne regiony morskie lub całą UE?

Rząd RP uważa, zgodnie z przekonaniem KE, że nadmierna zdolność połowowa jest podstawowym problemem WPRyb. Ograniczenia zdolności połowowej powinny być możliwe poprzez wprowadzenie, za pomocą krajowych przepisów prawnych, odpowiednich mechanizmów rynkowych, na przykład systemu Indywidualnych Kwot Zbywalnych (ITQ). System ten, jak pokazują doświadczenia innych krajów, powinien przyczynić się do zwiększenia wydajności ekonomicznej sektora i przestrzegania prawa, poprzez umożliwienie zbywania praw połowowych i zwiększenie możliwości długoterminowego planowania połowów. Z tego procesu powinno być wyłączone rybołówstwo przybrzeżne, które powinno być szczególnie chronione. Ponadto, konieczne jest wprowadzenie odpowiednich mechanizmów kontrolnych i ograniczeń, które zapobiegą zbytnej kumulacji ITQ w rękach dużych przedsiębiorców. Przy wprowadzeniu systemu ITQ niezbędne byłoby również zapewnienie wymogu przejrzystości rozwiązań alokacyjnych stosowanych na poziomie krajowym.

Należy jednocześnie podkreślić, że już obecnie istnieją narzędzia pozwalające na rozwiązywanie, a przynajmniej łagodzenie skutków problemu nadmiernej zdolności połowowej przez państwa członkowskie w ramach Europejskiego Funduszu Rybackiego. Fundusz jednorazowych premii za złomowanie może być efektywnym rozwiązaniem prowadzącym do ograniczenia zdolności połowowych. Z praktycznych doświadczeń krajowych wynika, że możliwe jest osiągnięcie, poprzez premiowanie złomowania, znaczącego postępu w dostosowywaniu wielkości floty do dostępności i dynamiki stanu zasobów.

Zdaniem Rządu RP, rozwiązania polityczne powinny dążyć w kierunku zapewnienia większej elastyczności i konkurencyjności sektora poprzez dywersyfikację floty unijnej i rozwój technologii przetwórstwa.

Ponadto, aby zlikwidować nadmierny potencjał połowowy floty należy określić jaka jest jej optymalna zdolność połowowa. W tym celu niezbędne jest dążenie do uzyskania dokładniejszej niż obecnie oceny zasobów i dynamiki ich zmian, poprzez zagwarantowanie odpowiednich środków na zbiór danych rybackich i ich przetwarzanie w znacznie krótszym czasie, aby ocena zasobów dokonywana była w sposób ciągły i odzwierciedlała bieżącą sytuację.

Państwom członkowskim należy umożliwić większą swobodę w zakresie decydowania o procesie złomowania i rozbudowy tych segmentów floty, które w przyszłości będą w stanie realizować nowe wyzwania. Chodzi o polityczne, prawne i ekonomiczne zapewnienie możliwości wykorzystania posiadanych przez część państw członkowskich doświadczeń połowowych i wiedzy techniczno-technologicznej na tych akwenach, gdzie nie przyniesie to uszczerbku rybołówstwu wewnątrz UE.

Zachęcanie sektora do bardziej czynnego udziału w realizacji WPRyb, decentralizacja procesu decyzyjnego

- W jaki sposób można by przekazać część obowiązków sektorowi, tak aby cieszył

się on większą swobodą i nadal przyczyniał się do realizacji celów WPRyb?

- Jakie byłyby najlepsze ramy organizacyjne dla sektora połowowego, w których przejąłby on odpowiedzialność za samo zarządzanie? Czy należy przekształcić OP w organy, za pomocą których sektor przejmuje odpowiedzialność za procesy zarządzania? W jaki sposób zagwarantować reprezentatywność OP?
- Nakładając na sektor więcej obowiązków, jak możemy realizować zasady lepszego zarządzania i proporcjonalności, a jednocześnie przyczynić się do utrzymania konkurencyjności sektora?
- Czy zdecentralizowane podejmowanie decyzji w kwestiach technicznych to dobry pomysł? Jaki wariant decentralizacji podejmowania decyzji technicznych i wykonawczych byłby najkorzystniejszy? Czy możliwe byłoby przekazanie decyzji wykonawczych władzom krajowym lub regionalnym w ramach wspólnotowego prawodawstwa określającego zasady? Jakie mogą się z tym wiązać zagrożenia dla systemu kontroli i egzekwowania założeń polityki i jak można im zapobiec?
- Jak można by wzmocnić znaczenie zainteresowanych stron jako doradców w procesie decyzyjnym? W jaki sposób ACFA i regionalne komitety doradcze mogłyby się przystosować do proponowanego podejścia opartego na rozwiązaniach regionalnych?

Rząd RP popiera dążenie do decentralizacji i większej regionalizacji procesu decyzyjnego, a także szerszego włączenia zainteresowanych środowisk w ten proces. Powinno ono spowodować zwiększenie zaangażowania rybaków w wypracowywanie szczegółowych przepisów, co zwiększy zaufanie pomiędzy środowiskami rybackimi, a instytucjami zarządzającymi rybołówstwem. Należy podkreślić, że sposób zarządzania zależy od specyfiki rybołówstwa, dlatego racjonalna regionalizacja jest potrzebna. Inny też powinien być sposób zarządzania w rybołówstwie przybrzeżnym a inny w rybołówstwie na otwartym morzu. W tym kontekście, Polska popiera zwiększenie kompetencji poszczególnych Regionalnych Komitetów Doradczych - RACs i dążenie do przeniesienia większej ilości decyzji wdrażających na poziom regionalny. ICES mógłby dostarczać bezpośrednio do RAC porady w zakresie ustanawiania TAC, oraz ich różne scenariusze decyzyjne. Następnie RAC mógłby dyskutować te porady z administracją rybacką i przygotowywać propozycję dla Rady w formie porady regionalnej. Rybacy mają istotną wiedzę o zasobach morza, którą należałoby wykorzystać. Takie działania jak zwiększanie selektywności, zapobieganie odrzutom mogłyby być efektywnie realizowane poprzez RAC. Rola każdego RAC powinna być dostosowana do indywidualnych charakterystyk poszczególnych regionów morskich.

Jednocześnie, kluczowe jest zachowanie jednakowego wdrażania zasad WPRyb. przez wszystkie państwa członkowskie (*level-playing field*). Kluczowe znaczenie w udanym wdrożeniu tej koncepcji będą mieć parametry uzgodnionego systemu podejmowania decyzji, a szczególnie relacja gremiów regionalnych z obecnymi gremiami decyzyjnymi w Brukseli, np. z komitologią. Należałoby stworzyć platformę uzgadniania stanowiska pomiędzy RAC a administracją rybacką Państw Członkowskich regionu, a następnie przekazywanie go do KE. Działanie to zwiększyłoby przejrzystość podejmowania decyzji i zwiększenie odpowiedzialności przemysłu za ich wdrażanie. Konieczne jest zwiększenie roli Organizacji Producentów, które powinny mieć możliwość zarządzania kwotami własnymi członków, natomiast nie należy, na obecnym etapie, powierzać Organizacjom Producentów samo zarządzania zasobami w szerszym, narodowym kontekście.

Precyzowanie celów polityki

- W jaki sposób można jasno określić cele związane z ekologicznym, ekonomicznym i społecznym zrównoważonym rozwojem i ich hierarchię ważności aby stanowiły wytyczne w perspektywie krótkoterminowej a w długoterminowej zapewniały rybołówstwu zrównoważony charakter i rentowność?
- W jaki sposób można zdefiniować wskaźniki i cele związane z realizacją założeń polityki, aby stanowiły one konkretne wytyczne dla procesów decyzyjnych i odpowiedzialności poszczególnych podmiotów? Jakiego rodzaju rami czasowe należy przewidzieć dla realizacji poszczególnych celów?

Rząd RP stoi na stanowisku, iż obecne sformułowanie celów WPRyb jest zbyt ogólne. Konieczne jest bardziej precyzyjne ich określenie. Podstawowe cele Wspólnej Polityki Rybackiej powinny się odnosić do celów ekologicznych (uzyskanie „zdrowych” i odnawialnych populacji ryb) i powinny być to cele nadrzędne nad wszystkimi innymi np. społeczno-ekonomicznymi. Cele ekologiczne, zasadniczo powinny stanowić podstawę do budowania celów ekonomicznych i społecznych. Cele ekologiczne powinny być zgodne z celami zawartymi w Ramowej Dyrektywie ws. Strategii Morskiej, które definiują dobry stan środowiska morskiego. Podstawowym celem ekologicznym reformy powinna pozostać odbudowa i zrównoważone wykorzystanie zasobów wodnych, ale z silniejszym niż dotąd uwzględnieniem perspektywy wieloletniej. Kontekst wieloletni jest korzystny zarówno z ekonomicznego jak i biologicznego punktu widzenia – daje on większą pewność doradztwa naukowego jak i jaśniejsze perspektywy makroekonomiczne dla sektora. W dłuższym okresie zanika również wrażenie konfliktu pomiędzy celami społeczno-ekonomicznymi, a biologiczno-środowiskowymi polityki rybackiej.

Ze względu na zależność celów ekonomicznych i społecznych od ekologicznych, rami czasowe dla uzyskania celów ekologicznych powinny być najkrótsze.

Względna stabilność oraz dostęp do połowów przybrzeżnych

- Jak można zmienić zasadę względnej stabilności, aby lepiej przyczynić się do realizacji celów WPRyb? Czy należy z niej zrezygnować, a jeżeli nie, czy powinna być ona bardziej elastyczna? Jeśli tak, to w jaki sposób? Jak można wprowadzić rozwiązania alternatywne?

Zdaniem Rządu RP zasada relatywnej stabilności, odnosząca się do praw historycznych oraz stosowana w podziale możliwości połowowych pomiędzy państwami członkowskimi musi zostać utrzymana. Państwa członkowskie powinny mieć również swobodę regulowania zasad dostępu do alokowanych zasobów.

Polityka strukturalna i wsparcie finansowe ze środków publicznych

- Jakimi priorytetami należy się w przyszłości kierować przy przyznawaniu wsparcia ze środków publicznych i dlaczego? Jakich zmian sektor nie jest w stanie sam wprowadzić, co wymaga wsparcia ze środków publicznych?
- Jak można zmienić ukierunkowanie zasobów finansowych UE, aby wspierać innowację i dostosowanie do nowych działań politycznych i okoliczności? Czy którakolwiek z nowych dziedzin polityki wymaga finansowania? Czy wsparcie ze środków publicznych powinno koncentrować się na szczegółowych środkach przejściowych takich jak eliminacja odrzutów w sektorze połowowym?
- Czy pomoc ze środków publicznych powinna być stosowana w identyczny sposób do wszystkich sektorów (tj. łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego i rybołówstwa dalekomorskiego)? Czy Europejski Fundusz Rybacki nadal powinien rozróżniać regiony konwergencji i regiony nieobjęte celem konwergencji?

W zakresie polityki strukturalnej i publicznego wsparcia finansowego, Rząd RP stoi na stanowisku, że wsparcie publiczne na rzecz flot rybackich np. inwestycje na statkach, czy modernizacja – nie musi być równoznaczne ze zwiększeniem potencjału połowowego. Polska flota choć liczebna, charakteryzuje się znacznym stopniem wyeksploatowania, zaawansowanym wiekiem oraz wymaga inwestycji, szczególnie w zakresie dywersyfikacji możliwości połowowych. Od momentu wejścia Polski do Unii Europejskiej w 2004 r. flota polska została znacznie zredukowana z udziałem środków publicznych (ok. 40% floty) i w dalszym ciągu będzie redukowana. Należy jednak podkreślić, iż jednostki które pozostają czynne wymagają wspomnianych nakładów finansowych. Szczególnie dotyczy to poprawy jakości dostarczanych surowców. Mogą one zostać dokonane tylko ze znacznym udziałem publicznych środków wspólnotowych, jednak zawsze z poszanowaniem celów WPRyb. Konieczne jest zatem, zdaniem Rządu RP podtrzymanie wsparcia związanego z inwestycjami we flotę na rzecz poprawy jej stanu technicznego, pozwalającego na bardziej przyjazną żywym zasobom eksploatację. Ponadto, niewątpliwie, wsparcie ze środków publicznych szczegółowych środków przejściowych, takich jak eliminacja odrzutów, niezbędne jest do właściwego i efektywnego wdrażania celów reformy WPRyb.

Zdaniem Rządu RP, podział na regiony objęte i nieobjęte celem konwergencji powinien zostać utrzymany. Brak takiego rozróżnienia byłby zabiegiem niekorzystnym dla większości nowych członków UE, którzy przystąpili do Wspólnoty po reformie WPRyb w 2002 r., ale również dla niektórych państw starej unii w zakresie wybranych regionów. Utrzymanie tego podziału może i powinno być powiązane ze zwiększeniem decyzyjności na poziomie państw członkowskich w zakresie dostosowywania ich flot w zależności od regionalnych uwarunkowań i specyficznych potrzeb strukturalnych. Sama koncepcja porzucenia podejścia regionalnego opartego na zasadach konwergencji, bez podania żadnej alternatywy zapewniającej równe traktowanie państw członkowskich, stanowi bardzo poważne zagrożenie dla spójności i jednorodności polityki rybackiej UE. Jednocześnie, pomoc ze środków publicznych nie powinna być stosowana w identyczny sposób do tak odmiennych sektorów rybołówstwa jak rybołówstwo przybrzeżne i dalekomorskie. Konieczne jest przygotowanie bardziej szczegółowych zasad stosowania środków pomocowych biorąc pod uwagę zróżnicowany charakter poszczególnych rodzajów rybołówstwa.

W zakresie głównych priorytetów przyszłego wsparcia publicznego zdaniem Rządu RP, wsparciem publicznym powinny być objęte podmioty związane ściśle z sektorem

rybackim, tak by zapobiegać niekorzystnym zmianom strukturalnym towarzyszącym redukcji floty. Ważnym jest nie tylko wspieranie w ramach osi 4 dywersyfikacji zatrudnienia w sektorze rybackim, ale również podtrzymanie sektora rybołówstwa aby zapobiec jego zanikowi jako tradycyjnego zajęcia ludności obszarów od niego zależnych.

Handel i rynki - od połowu do konsumenta

- Jak można wykorzystać mechanizmy rynkowe aby wesprzeć rozwój połowów, które będą jednocześnie wydajne z punktu widzenia rynku i prowadzone w sposób gwarantujący zrównowazenie?
- W jaki sposób przyszła WPRyb może najlepiej wspierać inicjatywy na rzecz certyfikacji i oznakowania produktów?
- W jaki sposób można lepiej wesprzeć identyfikowalność i przejrzystość łańcucha produkcji?
- W jaki sposób UE może dążyć do tego, aby produkty rybołówstwa pochodziły z połowów zarządzanych w sposób zrównowazony, zapewniając wszystkim podmiotom równe warunki prowadzenia działalności?
- Jak ulepszyć pracę OP, aby dostosować produkcję do potrzeb rynku? Które nowe instrumenty polityczne zorientowane na rynek można wdrożyć poprzez OP? Jak rybacy mogą poprawić swoją pozycję w odniesieniu do przetwórstwa i dystrybucji?
- Jaka jest rola polityki handlowej w równowazeniu interesów producentów, konsumentów i europejskich stosunków z krajami prowadzącymi eksport?

Istotne jest wzmocnienie roli organizacji producentów w działaniach „od połowu do sprzedaży” dla lepszego zaspokajania oczekiwań konsumentów, uzyskiwania wysokiej jakości produktów rybnych oraz w rezultacie poprawy opłacalności sektora. Konieczna jest pełna identyfikowalność surowca przeznaczonego do produkcji. Jeżeli producent nie przekazuje informacji nt. identyfikowalności powinien zostać odnotowany. W zakresie sprawdzania jakości i identyfikowalności produktu powinno się wykorzystywać istniejące struktury np. w Polsce IJHARS, Inspekcję Weterynaryjną. Powinno się motywować rybaków aby sami dążyli do regulacji rynku poprzez organizacje producentów.

W ramach reformy WPRyb niezbędne jest również zwrócenie uwagi na konsumenta ryb i przetworów rybnych, a także zwiększenie roli promocji mającej na celu zwiększenie wielkości spożycia ryb oraz zapewnienie bezpieczeństwa żywności.

Optymalne wykorzystanie naszego rybołówstwa

- W jaki sposób należy opracowywać w ramach przyszłej WPRyb długoterminowe plany zarządzania dla wszystkich europejskich rodzajów rybołówstwa? Czy w przyszłej WPRyb plany zarządzania powinny dotyczyć raczej rodzajów rybołówstwa niż stad?
- Jaki powinien być podstawowy system zarządzania stosowany w odniesieniu do wspólnotowego rybołówstwa i do których rodzajów rybołówstwa powinien być stosowany? Ograniczenia połowów? Zarządzanie w oparciu o nakład połowowy?

Połączenie obu sposobów? Czy istnieją inne możliwości?

- Jakie jeszcze środki należałoby podjąć w celu wyeliminowania odrzutów w rybołówstwie UE? Czy zarządzanie oparte na przekazywalnych kwotach byłoby w tym kontekście przydatne?

Rząd RP uważa, że w chwili obecnej limity Całkowity Dozwolony Połów - TAC i kwoty powinny zostać utrzymane, ze stopniowym przechodzeniem na TAC określany w perspektywie wieloletniej. Nie należy obecnie wprowadzać zarządzania w oparciu o nakład połowowy. Pomocne w zarządzaniu może być natomiast wprowadzenie, na poziomie Państw Członkowskich i na podstawie ich suwerennych decyzji, Systemu Indywidualnych Kwot Zbywalnych wraz ze szczegółowo opisanymi zasadami jego funkcjonowania. Ponadto, przydatną metodą ograniczania połowów np. w miejscach tarlisk i wylęgu narybku, oraz w celu ochrony określonych stad ryb, powinno być wprowadzanie stałych lub czasowych stref zamkniętych dla rybołówstwa („Real Time Closures”), a także czasowych ograniczeń połowów.

Stosowanie odpowiednio selektywnych narzędzi oraz odpowiednie ograniczenia przestrzenne i czasowe przyczyniają się do ograniczenia odrzutów. Rząd RP popiera wprowadzenie zakazu odrzutu ryb mogących być legalnie wyładowywanych w porcie (tzw. high-gradingu), natomiast całkowita eliminacja odrzutów powinna być wprowadzana stopniowo i wymaga dyskusji na poziomie technicznym. W tym kontekście, ważne jest także dążenie do określenia śmiertelności uciekinierów z selektywnych narzędzi połowowych.

Wymiar zewnętrzny

- W jaki sposób UE może współpracować ze swoimi partnerami, aby działalność RMFO była bardziej skuteczna?
- W jaki sposób w ramach przyszłych międzynarodowych umów dotyczących połowów można realizować cele takie jak propagowanie inwestycji (tworzenie wspólnych przedsięwzięć, przekazywanie know-how i technologii, inwestycje i zarządzanie zdolnością połowową w sektorze połowowym), tworzenie miejsc pracy (na statkach rybackich, w portach, w sektorze przetwórczym) lub wspieranie dobrego zarządzania obszarami morskimi?
- Czy należy czynnie dążyć do integracji europejskich flot rybackich i interesów w krajach trzecich jako do jednego z celów wymiaru zewnętrznego WPRyb – w szczególności w celu wspierania rozwoju odnośnych krajów partnerskich?

W zakresie wymiaru zewnętrznego Rząd RP stoi na stanowisku iż należy dążyć do zwiększenia konkurencyjności produktów rybnych pochodzących z regionu Wspólnoty w odniesieniu do produktów pochodzących z krajów trzecich. Ponadto, niezbędne jest wykorzystanie roli handlu zagranicznego i innych form współpracy z krajami trzecimi w celu zapewnienia przestrzegania międzynarodowych zasad zrównoważonego i odpowiedzialnego rybołówstwa. Produkty pochodzące z krajów trzecich powinny spełniać równie wysokie standardy, między innymi dotyczące przestrzegania zasad zrównoważonego korzystania z zasobów ryb i legalnych połowów, co produkty pochodzące z obszaru Wspólnoty. Niezbędne

jest utrzymanie współfinansowania w ramach porozumień partnerskich oraz w ramach RFMOs w celu zapewnienia ekonomicznych warunków wykonywania rybołówstwa przez floty państw członkowskich poza wodami wspólnotowymi.

Istotne jest utrzymanie połowów unijnych w ramach umów z krajami trzecimi, będącymi ważnym źródłem zaopatrzenia w żywność zarówno dla rynku europejskiego jak i dla krajów rozwijających się. Skoncentrowane wsparcie powinno być skierowane w stronę tych krajów będących stronami umów, które zaangażowane są w działania na rzecz zrównoważonego rybołówstwa i realizują w tym względzie konkretne inwestycje. Proces negocjacyjny powinien obejmować know-how dostępne w sektorze, a działania Komisji Europejskiej w ramach negocjacji umów z krajami trzecimi powinny być oparte na mandacie każdorazowo uzgadnianym przez KE z państwami członkowskimi.

Ponadto, WPRyb powinna zawierać rozwiązania, które pozwolą na wykorzystanie obecnie nieużywanych praw historycznych państw członkowskich, w tym Polski poprzez np. elastyczność w rejestrowaniu statków w segmencie poza Północnym Atlantykiem.

Włączenie wspólnej polityki rybołówstwa do szerszego kontekstu polityki morskiej

- W jakich dziedzinach sektor połowowy ściśle wiąże się z innymi sektorami? W których dziedzinach niezbędna jest integracja w ramach ZPM (Zintegrowana Polityka Morska)?
- W jaki sposób przyszła WPRyb może przyczynić się do utrzymania dostępu dla połowów – prowadzonych zarówno przez floty rybackie jak i w ramach akwakultury – do przestrzeni morskiej, w ramach zintegrowanych ram planowania przestrzennego?
- W jaki sposób przyszła WPRyb może najlepiej zapewnić spójność z dyrektywą ramową w sprawie strategii morskiej i jej wdrażaniem?

Rząd RP stoi na stanowisku, iż Zielona Księga w niewystarczającym stopniu kładzie nacisk na integrację przyszłej reformy Wspólnej Polityki Rybackiej z innymi politykami morskimi, a także z celami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiającej ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (Ramowa Dyrektywa ws. Strategii Morskiej). Niezbędne jest zapewnienie zgodności celów reformy WPRyb z celami Ramowej Dyrektywy ws. Strategii Morskiej w taki sposób, aby planowana reforma nie ograniczała możliwości osiągnięcia dobrego stanu środowiska morskiego do 2020 r. zgodnie z przedmiotową dyrektywą. WPRyb powinna dążyć do zrównoważonego wykorzystania zasobów morskich oraz ciągłego ograniczania negatywnego wpływu rybołówstwa na ekosystemy morskie, poprzez ograniczanie wpływu na cenne przyrodniczo siedliska morskie oraz zmniejszanie przyłowu zagrożonych gatunków.

Ponadto, zdaniem Rządu RP przyszła WPRyb powinna odnosić się również do konieczności utrzymania trwałego dostępu do najlepszych łowisk oraz udostępniania przestrzeni morskiej dla akwakultury. W ramach reformy WPRyb konieczne jest zatem włączenie sektora rybołówstwa w ustalenia i działania na rzecz przyszłego zagospodarowania przestrzeni morskiej w ramach Zintegrowanej Polityki Morskiej UE (ZPM), w tym zwłaszcza części odnoszącej się do zintegrowanych ram planowania przestrzennego. Niezbędna jest

również integracja WPRyb z ZPM w ramach zagadnień dotyczących maksymalizacji jakości życia w obszarach przybrzeżnych, rozwoju turystyki związanej z morzem, zwiększania atrakcyjności obszarów przybrzeżnych jako miejsc pracy i życia.

Dla regionu Morza Bałtyckiego istotne jest również nawiązanie WPRyb do celów Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego. Strategia dla regionu Morza Bałtyckiego powinna być dobrym przykładem zacieśniania współpracy regionalnej w ramach obszarów morskich UE. Poprawa współpracy w regionie powinna się odnosić również do takich zagadnień jak ochrona środowiska morskiego czy rybołówstwo. Strategia powinna mieć charakter otwarty. O ile bowiem jej zasięg geograficzny ogranicza się do państw członkowskich UE leżących nad Bałtykiem, to ze względu na fakt, że ma ona być prekursorem dla podobnych strategii, będzie stanowić punkt odniesienia dla innych makroregionów UE.

Wypracowanie kultury przestrzegania prawa

- Jak w krótko i średniookresowej perspektywie można usprawnić systemy zbierania danych, aby zapewnić spójność informacji dla celów egzekwowania przestrzegania przepisów?
- Które mechanizmy egzekwowania przepisów zapewniłyby wysoki poziom ich przestrzegania: scentralizowane (np. bezpośrednie działania Komisji, kontrole krajowe lub międzynarodowe) czy zdecentralizowane?
- Czy poparliby Państwo powiązanie skutecznego przestrzegania przepisów z obowiązkami w zakresie kontroli i dostępem do finansowania wspólnotowego?

Zdaniem Rządu RP rozwiązanie wprowadzone w ramach uzgodnionego w październiku 2009 r. projektu rozporządzenia Rady ustanawiającego wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów Wspólnej Polityki Rybackiej wychodzi naprzeciw problemom w obszarze kontroli rybołówstwa, stawiając jednocześnie duże wyzwania państwom członkowskim. Stąd należy skupić się na efektywnym wdrażaniu nowo przyjętych regulacji, a decyzję o ewentualnym wprowadzeniu dalszych zmian oprzeć na ocenie wyników ich wdrażania.

Czy w celu ochrony łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego należy wprowadzić zróżnicowany system połowów?

- W jaki sposób można dostosować ogólną zdolność połowową floty z jednoczesnym uwzględnieniem społecznych obaw żywionych przez społeczności stref przybrzeżnych i szczególnej sytuacji małych i średnich przedsiębiorstw tego sektora?
- W jaki sposób zróżnicowany system zarządzania mógłby funkcjonować w praktyce?
- W jaki sposób należy zdefiniować związki łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego ze społecznościami stref przybrzeżnych?

Rząd Polski stoi na stanowisku, że rybołówstwo przybrzeżne powinno być zarządzane na poziomie regionalnym, przy uwzględnieniu regionalnej specyfiki i warunków przyrodniczych. Powinno również zostać objęte szczególną ochroną jako rybołówstwo zrównoważone, najbardziej związane z wieloletnią tradycją połowową i społecznościami przybrzeżnymi. W obszarze Morza Bałtyckiego, rybołówstwo przybrzeżne powinno dotyczyć jednostek do 8 metrów, przebywających na morzu nie dłużej niż 24 godziny. Rybołówstwo przybrzeżne powinno otrzymać odrębną część kwoty narodowej tzw. kwotę wspólną, która jest przeznaczona wyłącznie na potrzeby jednostek przybrzeżnych.

Naukowa podstawa działań politycznych

- W jaki sposób można stworzyć warunki sprzyjające badaniom naukowym wysokiej jakości w dziedzinie rybołówstwa, w tym w regionach, gdzie obecnie się ich nie prowadzi? Jak najlepiej zagwarantować dobrą koordynację programów badawczych w UE? Jak można zagwarantować dostępność zasobów i kształcenie młodych badaczy w tej dziedzinie?
- Jak najlepiej zabezpieczyć i wykorzystać dostępne zasoby, aby zapewnić odpowiednie opinie naukowe we właściwym terminie?
- W jaki sposób można lepiej wspierać zaangażowanie zainteresowanych stron w projekty badawcze i uwzględniać ich wiedzę w opiniach naukowych wydawanych na podstawie badań?

Rząd RP uważa, że konieczne jest zapewnienie odpowiednich środków na ukierunkowane badania naukowe, służące interesom WPRyb. Wieloletnie Programy Zbioru Danych Rybackich są konieczne i winny być kontynuowane. Są one jednak badaniami standardowymi. Konieczne jest więc opracowywanie programu skoordynowanych badań naukowych o istotnym znaczeniu dla danego regionu. Winny one odpowiadać określonym celom WPRyb w danym regionie i być finansowane lub współfinansowane przez KE. Koordynacja badań winna odbywać się na poziomie kierownictwa instytutów naukowych. Celowym wydaje się również stworzenie systemu wymiany młodych naukowców mający na celu ich dalsze kształcenia, ale również poprawę w zakresie współpracy regionalnej.

Akwakultura

- Jaka rolę powinna odgrywać akwakultura w przyszłej WPRyb: czy należy ją włączyć do WPRyb jako jeden z podstawowych filarów posiadających szczegółowe cele i instrumenty, czy też pozostawić jej rozwój w gestii państw członkowskich? Jakie instrumenty są niezbędne do włączenia akwakultury do WPRyb?

Rząd RP jest żywo zainteresowany zrównoważonym rozwojem akwakultury, jako perspektywicznego i zwiększającego znaczenie sektora gospodarki. Sektor ten stanowi także alternatywę dla sektora połowów jako źródło wielu cennych gatunków ryb o dużej wartości jakościowej, smakowej i zdrowotnej. Ze względu na zróżnicowanie branży akwakultury, jej rozwój należy pozostawić w gestii państw członkowskich, przy zapewnieniu niezbędnego

wsparcia wspólnotowego. Istotne jest powiązanie celów i instrumentów WPRyb z celami Strategii rozwoju akwakultury.

Rząd RP oczekuje, że w kolejnej perspektywie budżetowej na lata 2014-2020 nastąpi rozszerzenie możliwości finansowania z udziałem funduszy europejskich. Zwiększone wsparcie powinno obejmować, obok projektów innowacyjnych i badań naukowych również tradycyjne, przyjazne środowisku formy akwakultury, a także zapewnić zainteresowanie młodych przedsiębiorców i rybaków tą branżą.

STANOWISKO PARTNERÓW SPOŁECZNYCH

W dniu 4 maja 2009 r., wkrótce po przedstawieniu Zielonej Księgi ws. reformy Wspólnej Polityki Rybackiej przez Komisję Europejską, polska wersja tego dokumentu została rozesłana do partnerów społecznych, z jednoczesną prośbą o przedstawienie uwag oraz stanowiska do tego dokumentu.

Jednocześnie, w dniu 21 maja 2009 r. odbyło się w MRiRW wewnętrzne spotkanie administracji rybackiej poświęcone polskim priorytetom w zakresie przyszłej reformy Wspólnej Polityki Rybackiej oraz zaplanowaniu procesu konsultacyjnego Zielonej Księgi ws. reformy WPRyb ze środowiskiem rybackim.

W rezultacie, w dniu 7 lipca 2009 r. w Morskim Instytucie Rybackim w Gdyni, odbyło się pierwsze spotkanie konsultacyjne ze środowiskiem rybackim poświęcone planowanej reformie. Spotkanie dotyczyło głównie procesu decyzyjnego oraz dostosowania nakładu połowowego do zasobów poprzez wdrożenie systemu Indywidualnych Kwot Zbywalnych – ITQ. W spotkaniu wzięło udział ponad 40 uczestników reprezentujących organizacje rybackie, organizacje przetwórców, naukowców, organizacje pozarządowe oraz administrację rybacką. Podczas spotkania zaprezentowano również wstępne priorytety administracji rybackiej w odniesieniu do najważniejszych zagadnień w ramach planowanej reformy WPRyb.

Kolejne spotkanie ze środowiskiem rybackim poświęcone wszystkim najważniejszym dla Polski zagadnieniom w ramach planowanej reformy WPRyb takim jak nakład połowowy, zarządzanie zasobami w oparciu o ITQ, przyszła perspektywa finansowa, decentralizacja procesu decyzyjnego, redukcja odrzutów czy wymiar zewnętrzny, odbyło się również w Morskim Instytucie Rybackim w dniu 3 września 2009 r. W spotkaniu wzięło udział ponad 35 osób, głównie przedstawiciele organizacji producentów i przetwórców.

Oprócz opinii i sugestii zebranych podczas obu spotkań konsultacyjnych, otrzymaliśmy w wersji pisemnej opinię do Zielonej Księgi z następujących instytucji i organizacji:

- Zrzeszenie Rybaków Morskich – Organizacja Producentów;
- Związek Rybaków Polskich;
- Urząd Morski w Gdyni;
- Okręgowy Inspektorat Rybołówstwa Morskiego w Słupsku;
- Okręgowy Inspektorat Rybołówstwa Morskiego w Szczecinie;
- Instytut Rybactwa Śródlądowego;
- Morski Instytut Rybacki;
- Akademia Morska w Szczecinie;
- Organizacja Greenpeace;

- Północno-Atlantycka Organizacja Producentów.

WNIOSKI

Przedstawiony dokument trafnie ocenia dotychczasowy kształt, cele i wyniki obecnej WPRyb, wskazując na ich daleką niedoskonałość.

Dokument trafnie również wskazuje na przyczyny niepowodzeń reformy WPRyb z 2002 r. oraz analizuje możliwości rozwiązania niekorzystnej sytuacji rybołówstwa w Europie.

Jednocześnie, przechodząc do lektury szczegółowego omówienia wyżej wymienionych kluczowych elementów trudno doszukać się jednoznacznych rozwiązań. Pytania i alternatywne propozycje wymagają dalszej dyskusji popartej twardymi danymi badań naukowych i symulacji ekonomicznych. W przeciwnym wypadku Wspólnota ryzykuje przegłosowaniem kolejnej wersji reformy, która nie rozwiąże nurtujących europejskie rybołówstwo problemów.